

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

בלי חומר נפיץ

"מושיה יכבוש את העולם בלי ירייה אחת של חומר נפיץ", אמר רבינו הקדוש, כלומר, הוא לא יודקק למלחמות כדי לשלוט בעולם, אלא ימושך את כל באי העולם בחבלי נועם לעבודת ה' יתברך.

דורשי רשומות בברסלב היו אמורים שזויה תמצית שיטתו של רבינו: לחזק ולעודד תמיד ולא להטיף מוסר.

פעם אחרת אמר רבינו הקדוש: "האם שמעתם ממני מוסר אי-פעם?" ומיד הוסיף: "אפילו אם אני משמיע דבר מוסר, כל מילה טבולה בדמעות" דהיינו, היא מלאה חסד ורחמים.

ביסודה של השיטה הזאת היא האמונה, שכל יהודי באשר הוא רוצה לעבוד את ה' וכשהוא לא מצליח לעשות זאת הוא מתייסר, ולכן יש לחזק אותו ולחזק אותו עד שיצליח להתגבר על יצרו.

החסיד ר' לוי יצחק בנדר, שהשבוע חל יום השנה ה-20 שלו סיפר שבזמנו, באומן, כשהיה מישהו מתלהב ומטיף מוסר, היו מפטיירים בחצי חיוך: "ער שיטת שוין פולווער" (הוא כבר יורה חומר נפיץ)...

העורך

אנו עדיין חנינים אצלנו!

"בני היקר, אל תברח, אנא, אל תברח!" - - הזעקות הדהדו בקרן הרחוב השומם. היא עמדה שם כאובה עד להחריד, לבה חישב להתפקע.

שלמה'לה, בנה יחידה, כל משאת נפשה היה שיגדל לשם ולתפארת, כל כך ציפתה וייחלה. ילד חמד היה, כשרונות נדירים נתגלו בו, מחנכו נבאו לו עתיד מזהיר. ואכן, לא איכזב, הוא פרח ושגשג.

עד לאותו יום שחור, שבו נפגש עם ילד שוליים בשכונה. אט אט מצא הילד מהלכים ללבו של שלמה'לה וגרר אותו למעשים איומים.

שלמה'לה החל מתדרדר, עד שהגיע לשפל עמוק. הוריו ניסו להוכיחו על דרכו הנלוזה, שלחו אותו אל מיטב המחנכים - אך לשווא. הוא היה אכול שינאה עצמית, לא האמין שאפשר לחזור מתהום שכזו. וככל שמצפונו ייסרו, כך ברח אל הבור שכרה לעצמו.

חיינו של שלמה'לה הפכו לגיהנם. חבריו התרחקו ממנו. הוא חש עצמו דחוי בסביבה, כל מחשבותיו נסבו סביב בריחתו המתוכננת מהשכונה...

כשהתמלאה סאת תסכולו, החליט לקום ולברוח. רגע לפני הבריחה פקד את בית הוריו, "אני בורח מכאן, בין כה וכה חיי אינם חיים, אלך לאיזה מקום נידח שבו לא מכירים אותי". "אנא,

שלמה'לע אהובי, עצור ררגע", בכתה אמו, "חזור הביתה, תתחיל דף חדש, נעשה הכל בשבילך".

שלמה'לה איננו שומע כלום, איננו מאמין שהוריו רוצים אפילו להסתכל עליו, הוא מתעב את עצמו והוא בטוח שגם הוריו מתעבים אותו. בעיני עצמו הוא כבר גוי גמור. אין סיכוי - הוא אומר לעצמו - "שאבא ואמא יאהבו אותי, הם ודאי כועסים מאוד על הסבל הרב שגרמתי להם" ובהחלטה פזיזה נטל את תיקו וברח, סוגר בעד התקווה האחרונה.

"אל תברח שלמה'לה - - - זעקה האם בקול ניחר. לו היתה יכולה לתת לו להבין שאהבת הורים איננה תלויה בדבר, עצם העובדה שהוא בנם מאהיבים אותו עליהם באהבה ללא מצרים! לו רק יכלו לגרום לבן הסורר להאמין בכך...

עם ישראל לפני החורבן התפתה אחר תאוות רעות. שנים ארוכות של תוכחות הנביאים לא מצאו אצלם

אוזן קשבת, הן הגיעו לקיצן עם החורבן המר. אם היו שואלים אותנו, מה גרם לחורבן הנוראי? ודאי היתה תשובתנו שהעוונות גרמו לכך. כך גם סברו כל הנביאים. אך הקב"ה בעצמו השיב תשובה אחרת:

בודאי שהעוונות היו הגורם הסופי, אך היה כאן גורם יסודי שהביא למילוי סאת העוונות. כאשר בני ישראל נכשלו בעוונות המורים, הם החלו להביט בזלזול על עצמם, הם ראו את עצמם כ"גויים גמורים" ולא האמינו שהנקודה הפנימית של יהדותם כל כך חשובה עד שהם יכולים לפתוח על ידה דף חדש. אם הם היו מוכנים להאמין אחרי כל העוונות שהם אהובים בעצם מהותם לבוראם - ויהא המקום שאליז נפלו שפל ככל שיהיה - כי אז לא היו מגיעים לסוף המר, הם ודאי היו מתחזקים ושבבים מעומק הרע אל התחלה חדשה.

שמחת "שלא עשני גוי" היא שמחה שאיננה בטלה אפילו בעומק ההסתאבות. כל עוד היהודי שמח ומכיר בערכה של אותה נקודה

יהודית שעדיין מפעמת בו, הררי הדרך חזרה פתוחה בשבילו, אך ברגע שזו נמאסת על ידו, נפתח הפתח לחורבן הסופי.

האבל שלנו כיום אינו רק על חורבן בית המקדש, אלא גם על חורבן הדעת - "כל אדם שיש בו דעה, כאילו נבנה בית המקדש בימיו" - אנו בוכים על המוח היהודי שהיה אמור להיות מלא ביראת השם ואהבתו, ולדאבון לב הינו שמם, שועלים הילכו בו (על פי ביאור הליקוטים ח"ב יב-א). האבל נועד לעורר בנו כיסופים לחזור למקום האמיתי שבו אנו אמורים להיות; הוא נועד לבנות מחדש את הקשר שלנו לאב הרחום ולעורר בנו תשוקה להיות סמוך על שולחנו.

אך כאשר היצר מצליח לעורר בנו תיעוב עצמי, עד שאיננו רואים שום אפשרות לחדש את קשר האהבה בינינו לבין אבינו שבשמים - אזי אנו מאבדים את תקוותנו בידיים. מדי לילה בוכה הקב"ה כביכול על כך, הוא מאמין בנו ויודע את ערכנו, אף גם שלח לנו צדיקים שיודיעו לנו זאת וילמדו אותנו לשמוח בכך, ומתוך אותה שמחה נבכה על הריחוק, בכי של כיסופים אל האהבה האלוקית שלא פסקה לרגע.

רק בכי טהור שנובע מהשתוקקות שכזאת, הוא אשר ישיב אותנו אל חיק אבינו שבשמים!

(על פי 'לקוטי הלכות' ברכת השחר ה-1)

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	יט	נא:	לב	רכא-רכב	ב"מ עז
א	כ	נב.	לג	רכג-רכד	עח
ב	כא	נב:	לד	רכה-רכו	עט
ג	כב	נג.	לה	רכז-רכח	פ
ד	כג	נג:	לו	רכט-רל	פא
ה	כד	נד.	לז	רלא-רלב	פב
ו	כה	נד:	לח	רלג-רלד	פג

יום של הפצה

י"ט בתמוז: לע"נ חנוך בן אסתר הונצה ע"י משפחת אנג'ל

כ"ג בתמוז: לע"נ אסתר בת רחל ומרים בת זהבה הונצה ע"י ר' יעקב פרנקו

י"ל ע"י
אוצרות
ברסלב
02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית שמש
טל' במשרד: 02-9993338 02-9926066 05-9926066
bra Slav@actcom.net.il
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

חידה ושמה שינה

הרי שכאשר אנחנו הולכים לישון ומתכוננים לסלק את הדעת שלנו, אנחנו עושים זאת מתוך הכרה שיש ידיעה גבוהה הרבה יותר, שכלפיה הידיעה שלנו כמעט ואיננה נחשבת לידיעה.

לכן תיקנו חז"ל לקרוא קריאת שמע קודם השינה, כדי שנתחזק באמונה, שעל ידה איננו מנותקים מהקב"ה בעת שינה, אדרבא – מקבלים על ידי השינה דעת חדשה בבוקר, כמו שכתוב "חדשים לבקרים – רבה אמונתך" (איכה ג כ"ג).

למרבית החידוש, מגלה רבינו ששינה קיימת גם בהקיץ! גם כשאדם עוסק במשא ומתן, ושאר צרכי הגוף, הוא נמצא במצב של שינה, מפני שאז הוא מפסיק מעבודת ה', מסיח את דעתו מהדעת האמיתית, כלומר מתורה ותפילה, ועוסק בדברי חולין שאיננו מבינים כיצד הם מקרבים אותנו לעבודת ה' ברמה יותר גבוהה, כמו בשינה הפשוטה.

זאת על ידי האמונה, שעושים משא ומתן באמונה ומאמינים שמלוא כל הארץ כבודו ובכל מעשה ומעשה קשורים אליו יתברך.

כך ניתן להשיג הבנה מעמיקה יותר בעבודת הבורא – דווקא בזכות ההפסקה, כמובן במידת הצורך, לעניינים גשמיים.

נו... אחרי הבנה שכזו במושג "שינה" מי כבר יכול לישון!!!

אך בכדי לחדש את הדעת, צריכים שינה, כשם שבבריאה "ויהי ערב ויהי בוקר" - כדי לזכות לבוקר חדש מוכרחים לילה מקודם, כך בכדי לזכות להבנה מעמיקה יותר מוכרחים לסלק את הדעת שהיתה לנו קודם ואז - לפתוח דף חדש.

אבל עדיין קשה, הייתכן ללכת לישון ולסלק את הדעת? הרי כל הקשר שלנו עם הקב"ה הוא על ידי הדעת, לדעת שהוא מלכנו ואנחנו עבדיו, האם בשינה חז"ל איננו קשורים אליו?

אפס כי יש עוד סוג של קשר - האמונה, שהיא קיימת דווקא במקום שהשכל מסתלק! כמו שכתוב (תהילים צ"ב ג) "ואמונתך בלילות" - בחושך, בעת העדר הדעת, אז יש אמונה, כי אמונה היא בדבר שאין האדם מבין ומשיג.

כך שבעת שינה, בעת סילוק הדעת, איננו מתרחקים מהקב"ה, רק שאז "בשעת שינה, המוחין, היינו הנשמה, באה בתוך אמונה!"

הבה נוסף להתבונן בענין האמונה ונבין נקודה נוספת:

המטרה של השינה היא, כאמור, שבבוקר נקבל דעת חדשה, יותר ברורה ויותר מעמיקה, אבל מהו הסולם לעלות בה מדרגה לדרגה? מהו הכלי לקבל שכל גבוה יותר? האמונה.

כי בדעת בלבד, אדם מבין ומשיג רק לפי דרגתו ולא למעלה ממנה, אבל באמונה, אדם מתחבר גם לדרגות גבוהות יותר מהשגתו.

"חידוש השכל, היינו חידוש הנשמה, הוא על ידי שינה... כי כשהמוחין מתייגעים, אז על ידי השינה הם מתחדשים, כנראה בחוש... ובשעת שינה, המוחין, היינו הנשמה, באה בתוך אמונה.

"ויש שינה שהיא בחינת משא ומתן באמונה... כי כשעוסק במשא ומתן באמונה, אזי המוחין, היינו נשמתו, באה בתוך אמונה, בבחינת 'חדשים לבקרים', ונתחדשו שם ונתחזקו מעייפותם.

(ליקוטי מוהר"ן ח"א ל"ה)

אחת החידות בחיינו היא השינה, הרבה אנשים היו שמחים לוותר עליה, אבל אי אפשר בלעדיה, לילה לילה מוכרח כל אדם לקטוע את רצף הפעולות שלו ולעלות על יצועו ולא לעשות כלום. לא חבל לבזבז כמעט שליש מהחיים? על מה? על כלום.

אם נתבונן בדבר, הפליאה תגדל שבעתיים: הרי העולם הזה לא נברא בשביל מנוחה, אלא בשביל לעשות ולהתקדם - מה פשר העניין הזה שהקב"ה הטביע בבריאה שמתעייפים ומוכרחים לישון, בשביל מה?

התשובה היא: התחדשות. זוהי מילת המפתח בעבודת ה'. הקב"ה מחדש בכל יום מעשי בראשית. אמנם לנו נדמה שזו אותה השמש שזרחה אתמול ושלשום, אבל - לא, בכל יום זורחת שמש חדשה על עולם חדש. כך גם בעבודת ה', אנחנו צריכים לעבוד את ה' בכל יום מחדש, בשכל חדש, ברצון חדש ובהבנה מעמיקה יותר.

החסיד רבי גדליהו אהרן קניג

ימים וכאשר גמר לעיין בו כתב את הסכמתו, בה כתב בין השאר: "הדברים יורדים ונוקבים, וצריך לעיין בהם ולקרותם תמיד!!"

על פי הוראת רבו רבי אברהם, לקח על עצמו להחיות את הישוב החרדי בעיר הקודש צפת, ובשנת תשכ"ז, כאשר העיר היתה בשפל המדרגה כמובן הרחוני, הקים את אגודת 'נחל נובע מקור חכמה' להתיישבות חרדית בעיר. המוסדות המפוארים המתנוססים עד היום בלב העיר העתיקה, במקום שבו חיו גדולי ומאורי האומה, החזירו תורה לאכסנייתה.

תוך כדי מסעו בארצות אירופה למען עיה"ק צפת ת"ו, השיב את נשמתו ליוצרה, ביום כ"ג לחודש תמוז שנת תש"מ.

אל תתבייש להתפלל לה: אפילו על כפתור קטן

(על פי שיחות הר"ן רל"ג)

מראשיתו לסופו, ורק לאחר מכן היה מבארו כיד ה' הטובה עליו.

באחד מימיו שהותו במירון, למד מתוך הספר 'סיפורי מעשיות' וכמה מבין המתפללים שלא נמנו על חסידי ברסלב, התיישבו אף הם לשמוע את דבריו. רבי גדליהו קרא סיפור שלם מתוך הספר כלשונו, מבלי להוסיף כלום. לאחר מכן אמר לבנו: "היו לי תילי תילים של דברים לומר על כך, אולם רציתי שהם ישמעו את דברי רבינו..."

כל הנהגותיו היו בפשיטות מופלאה. לא פעם מצאווה יושב על גרם המדרגות בחברת מקורבים טריים ומשוחח עמם בדברי רבינו הקדוש. אל כל אדם, יהיה אשר יהיה, התייחס בכבוד וברצינות הראויה.

בהירותו הגדולה בדעת רבינו וסגנונו הלבבי, הביאו לכך, שרבים הריצו לפניו את שאלותיהם, ביניהם רבנים חשובים ואף נערים. לכולם השיב במאור פנים ובסבלנות אין קץ.

כשהחליט להדפיס את ספרו 'חיי נפש' - שבו ביאר את ענין ההתקשרות לצדיק, ובתוך דבריו התייחס לטענות המובאות בספר 'נפש החיים' על ענין זה ותרצן אחת לאחת - שלח את תלמידו ר' שמואל טוקצניסקי הי"ו אל הגאון רבי פנחס אפשטיין, ראש בית הדין של העדה החרדית, לבקש את הסכמתו. ר' פנחס השיב לר' שמואל שמאחר והוא נמנה על עדת הפרושים, אין הוא נותן הסכמות לספרי חסידות. לאחר הפצרתו של ר' שמואל, נטל רבי פנחס את הספר עמו לכמה

מנעוריו היה שקדן גדול בתורה, ויראתו קדמה לחכמתו. פעם סח לפי תומו לנכדו, כי בימי בחרותו ידע בעל-פה את כל ה'שיטה מקובצת' על מסכת 'בבא קמא'.

חודש אדר תרצ"ו, החסיד רבי אברהם שטרנהרץ מגיע לארץ ישראל, באמתחתו אוצרות של שיחות קודש וסיפורים מאנשי המעלה שבחסידיו ברסלב, ביניהם תלמידי מוהר"ת, אשר את רובם זכה לשמש ולהיות במחיצתם.

אברכים רבים מבקשי ה' נמשכו אליו. אחד מהם היה החסיד ר' חיים ברוך טרנובסקי. באחד הימים סיפר ר' חיים ברוך לר' גדליהו על הרב הישיש שעלה לאחרונה מאוקראינה. רבי גדליהו אהרן קשר שיחה עם רבי אברהם ושטח לפניו כמה קושיות שעלו לו בתלמודו. ר' אברהם שהיה בקי בכל מכמני התורה הותיר אותו נדהם מהיקף ידיעותו.

כך הוסיפו השניים לשוחח בתורה שעה ארוכה, עד ששיחתם נסובה לנושאים של מוסר ועבודת ה', כשר' אברהם דולה ומשקה לאברך הצעיר ממזימי הנחל נובע מקור ח'כמה.

נפשו של ר' גדליהו נקשרה בנפש רבי אברהם המלא וגדוש בתורה ובריאה, עולמות חדשים נגלו לפניו ולא חלפו ימים רבים עד שהפך לחסיד ברסלב בכל נימי נפשו, כשאינו מש מתוך אוהלו של רבי אברהם.

ברבות הימים נחלץ בעצמו לקירוב רחוקים המהווה אחד מיסודות דרכה של ברסלב. כאשר היה לומד מתוך ספרי רבינו ברבים, נוהג היה לקרוא את הקטע כולו כלשונו,

לקראת יום כ"ב לחודש תמוז, יום השנה העשרים להסתלקותו של החסיד המופלא רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל:

נס ההצלה מידי הפורעים

אחת המיטות. הוא הקשיב באימה לקורה בבית ושמע את בני משפחתו אצים רצים לתפוס מחסה מפני החיות צמאות הדם.

החושך הסמיך היקשה על הפורעים להבחין בבני הבית אבל מיד נשמע קולם האימתני: "הוציאו אלינו את הכסף! נלא - תיפלו שדודים בידינו!"

רבי לוי יצחק ששכב תחת המיטה חש בסכנה האורבת לקרוביו, והוא החליט כי לא עת לחשות. במסירות נפש יצא ממחבואו והתייצב בפני הפורעים הרוצחים:

"אביא לכם את כל כספנו, קחו את מעט רכושנו והניחו לנפשנו!" - אמר ר' לוי יצחק, לימים אחד המשפיעים הגדולים בברסלב.

מן העלטה ניבטו עיני הפורעים, עוקבים אחר תנועותיו של רבי לוי יצחק. הוא נכנס בצעדים כבדים לאחד הסמוך, ניגש לארון הספרים, הסיט כמה ספרים והוציא צרור דל.

לימים יספר כי היה זה נס גלוי, שלמרות העלטה מוצא מיד את מבוקשו. אילו התמהמה בחיפושיו, היו הרוצחים קצרי הרוח שמים קץ לחייו, מיידיים.

הוא יצא אליהם עם הצרור, וראש הכנופיה לקחו מיידו. "זה הכל?" - שאל בחמדנה.

"נדא" - השיב ר' לוי יצחק. "יותר מזה אין לנו. בואו והווכחו בעצמכם".

הוא הוביל אותם למסתור והראה להם את הרווח הריק בין הספרים...

"אם כן, עניים אתם מאד", אמר ראש הכנופיה, "נרחם עליכם" והלכו לדרכם.

הפורעים עזבו, והחושך הפך לאור גדול.

לאחר מעשה עזבה המשפחה את קיבליטש ועברה למפליק העיר הגדולה, כי אין סומכים על הנס.

כיון שנשלפה החרב החלו אנשי הפקר אלו לרצוח ולשדוד כל מי שנלקע בדרכם כחיות טרף שפרצו את סוגרם.

גרוע ביותר היה מצב אחינו בני ישראל ברחבי רוסיה ובפרט בעיירות אוקראינה. פרעות ופוגרומים היו תופעות יומיומיות. עובדה זו דירבנה יהודים רבים מן העיירות לעבור לערים גדולות, שם קיוו כי יהיו מוגנים יותר ולא כטרף קל לחיות חסרות רסן. בין אלו היתה משפחתו של הצדיק ועובד ה' המופלא, רבי אהרן קיבליטשער, חמיו של רבי לוי יצחק בנדר.

ליל חורפי ירד על העיירה קיבליטש. שום כוכב לא ניבט מסבך העבים הקודרים. יהודי קיבליטש נמו על משכביהם ללא מנוחה. אחת הכנופיות הנודעות לשימצה של צורר היהודים 'פטליורה', התמקמה בקרבת העיירה.

רבי לוי יצחק בנדר, אברך צעיר שאין לו בעולמו אלא ד' אמות של הלכה ויראת אלקים, דר באותה עת בבית חמיו.

כאשר בני הבית התהפכו על משכבותיהם בחוסר מנוחה, ישב רבי לוי יצחק ולמד לאור הנר.

לפתע נשמעו קולות פרא בחוץ; מצהלות קלגסים, זמירות שיכורים, ושאוגות מקפאות דם. עד הכא והכא החלו הפורעים להלוט על הדלת, וזו נפרצה בבעיטות מגפיהם. רבי לוי יצחק שחש בסכנה המיידית מיהר והתחבא תחת

ברחבי רוסיה הגדולה, חגגו אזרחים, שיכורי שמחה, בשירה וריקודים. אחרון הצארים מת, והשלטון עבר לידיים חדשות. אורה נעימה של חירות מתקרבת והולכת, התפשטה בארץ הענקית המדוכאה. הממשל שהחליף את ממשלת הצאר הבטיח למיליוני אנשים שחרור, שוויון ופתיחות.

גם יהודי רוסיה שמחו שמחה רבה על התמורה. מאושרים היו במפלת שושלת הצארים הצוררים שבימי שלטונם עינו את בני ישראל, הצרו צעדיהם ואיימו תמיד על שלותם.

עכשיו הביטו על העתיד בתקווה גדולה, קיוו לימים טובים שירפאו את סבלי העבר. הרוסים חגגו, ולהבדיל היהודים חגגו גם הם; הרוסים - ברכב וסוסים וגרורו בקבוקי וודקה לגרונם, והיהודים, להבדיל, יצאו הרחובה לפזו ולכרכר עם ספרי תורה בידיהם: אשרינו שזכינו כי ימים הגיעו בהם נוכל לשמוח ולשיש בזאת התורה ולקיים מצוותיה ללא פחד ואימה...

אבל שמחה זו התגלתה כמוקדמת מדי. ריקודי העם הפכו במהרה למלחמת כנופיות של ארגונים שונים שרצו לתפוס את רסן השלטון, ולחמו אלו באלו; מאבקים שלון במרחץ דמים.

המלחמות בין הכנופיות לא הסתיימו במאבקים פנימיים,

השבוע לפני...

השבוע לפני 201 שנה

■ פרשת פינחס, שנת תקס"ח - סיום הדפסת הספר 'לקוטי מוהר"ן'.

באותה שנה, באמצע החורף, בעת ששהה רבינו הקדוש בעיר לְקֶנְיָג, מיוסר במחלת השחפת הקשה, גילה את רצונו, להדפיס את תורתו הקדושות שהיו עד אז בכתב-יד ועדיין לא הופצו ברבים.

רבי נתן שהיה באותה תקופה בְּמֶאקְלֹב, בה כיהן חמיו הגדול כרב ואב בית דין, קיבל את הידיעה הזאת במכתב ששיגר אליו חברו רבי נפתלי, בו הודיע לו כי האיש שנסע עם רבינו ללמברג חזר בשלום, וסיפר, שרבינו רוצה להדפיס את ספרו ואף דיבר מהענין הזה כל הלילה.

באותו מכתב ביקש רבי נפתלי מרבי נתן, שיבוא לְנֶמִירֹב, ומשם יסעו ללמברג, לצורך הדפסת הספר. ברם, "לא יכולתי לנסוע" - כותב רבי נתן - "מעוצם ריבוי המניעות שלי מכל הצדדים... אך תיכף התחלתי לחשוב מחשבות בענין ההדפסה, והתחלתי לסדר הקדמה ושער וכו'. אחר כך, קודם פורים, בא עגלה בשבילי מברסלב, שאסע לשם לעסוק בתקון הספר... ובאתי לפה ברסלב על פורים... ואני עסקתי בתקון הספר וסדרתי הכל על נכון. ואחר כך חזרתי לביתי, לקהלת מאהלוב; והאיש הנ"ל, שרבינו ז"ל מסר לידיו הספר, נסע מפה לקהלת אוֹסְטְרָהָא (=אוסטר) והתחיל לעסוק בהדפסתו" (ימי מוהר"ן: ח"א, כ"ו).

במכתבי רבינו המודפסים בתחילת הספר 'עלים לתרופה', מופיע מכתב מיום י"א באייר שנת תקס"ח, בו מבקש רבינו מוהאי"ש שעסק בהדפסה, רבי יעקב מְקֶדְרֶיְקָה, שיכתוב לו בפרוטרוט את כל הקשור להדפסת הספר, והוא מסיים בברכה: "והשם יתברך יתן לך כח בגשמייות וברוחניות, שתגמור את ההדפסה בלי שום עיוב".

לאחר כחודשיים, באמצע חודש תמוז, לקראת סוף ההדפסה, נדפס דף השער, עליו ציינו המדפיסים: "לסדר ופרט הנני נתן לו את בריתי שלום" (= פרשת פינחס תקס"ח).

"סמוך לראש השנה נגמר באוסטרהא הדפסת ספרו הקדוש 'לקוטי מוהר"ן', והביא האיש הנ"ל כולם לפה. ראו עינינו ושמחו לבבנו והאירו פני תבל, ונתחלקו בעקב - בין אנשי שלומנו ובכל העולם" (ימי מוהר"ן: ח"א, כ"ט).

לחידודא

חידה מס' 16

למי היה מקורב רבי יוד'ל מדאשוב, תלמידו של רבינו הקדוש, בטרם התקרב לרבינו?

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' - 02-99-50000. לאחר בחירת שפה, הקישו 1-9-2-1 והשאירו הודעה עם שם, כתובת ומס' טלפון. בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה, תיערך הגרלה על זכות קניה בסך 50 ₪.

הפתרון לחידה מספר 15:

מי מתלמידי רבינו הקדוש היה בגיל המבוגר ביותר כשהתקרב אליו? היה זה רבי יקותיאל המגיד מטירהוביצה, שהיה 'מגיד' בשמונים וארבע ערים ועיירות, תלמיד המגיד ממעזריטש (יש אומרים שעוד זכה לראות את הבעל שם טוב). התקרב לרבינו בשנת תקנ"ד, בהיותו כבן שבעים שנה, כשרבינו בסך הכל בן כ"ב שנה. למרות זאת התבטל לחלוטין לרבינו הקדוש.

זכה בהגרלה לחידה מס' 14: אברהם צמח, רחוב מנחם, ירושלים

שאלה:

האם לפי דעת רבינו הקדוש ראוי לנו ללמוד קבלה?

תשובת הרב ניסן דוד קיוואק:

בשאלה זו הניח לנו רבינו הקדוש מקום להסתפק. מצד אחד הזהיר מלימוד קבלה כשאין ראויים לכך, ומאידך גיסא דיבר בשבח לימוד הקבלה. כאשר דברו זקני חסידי ברסלב מעניין זה, פעמים שהזכירו את אזהרות רבינו מלעסוק בזה, ופעמים הזכירו את מעלת הלימוד הזה כשהוא נעשה באופן הראוי. דבריהם אשר נאמרו בנחת ובנועם סייעו למבקש באמת במציאת דרכו.

ברור אפוא שדברי רבינו לא הביאו בלב אנשיו איזה זלזול בחשיבות לימוד קדוש זה, שהרי **"ביותר דא יפקון ביה מן גלותא"** (ביותר זה יצאו מהגלות), מה גם שכל תורת רבינו וכל דברי תלמידיו מוהר"ג בנויים על יסודות הקבלה, כידוע לכל הוגה בהם.

רבינו גם ציווה מאוד על לימוד הזהרה, באמרו: **"שעל-ידי לימוד הזהרה נעשה חשק לכל מיני לימודים של התורה הקדושה, והלשון הקדוש של הזהרה מעורר מאד לעבודת ה' יתברך"** (שיחת הר"ן ק"ח).

מעניינת היא העובדה, שמחד גיסא, החולקים על רבינו מצאו עילה לטעון שדרכו הקדושה היא רק קבלה ונסתה, ולעומתם תמחו בעלי הסוד על הזהרות רבינו בענין לימוד הקבלה...

משום כך עלינו לחפש את נקודת האמת.

למעשה, עלינו להרבות בלימוד ספרי רבינו מתוך זהירות מפני טעויות ומכל אותן תקלות העוללות לצאת מכל דבר עמוק. לא בכדי, יש מי שעוסקים בקבלה, והלימוד הזה אינו מעורר אותם לתיוקן המעשיים וליגיעת התפלה, ואינם מצילים אותם מלרדוף אחר ההבל (ראה ליקוטי הלכות: חכיות וקבלות א), אך כשזוכים להתמיד וללכת בדרכי עצותיו הקדושות, מוצאים את כל יסודות הקבלה בספריו הקדושים בצמצום הנכון, שאותם הכין רבינו לרפואת נפשנו. ואכן אמרו חסידי ברסלב הותיקים שבלימוד זהו וליקוטי מוהר"ן יוצאים ידי חובת לימוד קבלה.

אם בכל זאת רוצים להבין לעומק יותר את דברי רבינו, וחפצים ללמוד את מושגי הקבלה שרבינו מדבר עליהם – במקורם, בוודאי אפשר בדורנו, כאשר מצויים הרבה ספרי קבלה, לקבל את היסודות ממבני דבר שייסבירו את הדברים בכלליות, בדרך שאיננה בגדר לימוד קבלה.

יחד עם זה, מי שהוא מתמיד בתורה ועבודה והוא כבר ראוי להיכנס ללימוד זה והוא מבין את הזהירות מפני הסכנות – עליו לשנן ולחזור לשנן את דעת רבינו כי מי שפגום ח"ו בברית, סכנה היא לו ללמוד קבלה, ועליו להתפלל הרבה לה: שיורה לו אם הוא ראוי לכך אם לאו, כמו שבובא בספר חיי מוהר"ן תקכ"ו:

"איש אחד עמד לפניו, שהיה עוסק ללמוד בספרי קבלה, ובאמת לא היה ראוי ללמוד קבלה, והוכיח אותו שלא ילמוד קבלה... ושוב שמעתי מאחד, שהיה מדבר עם איש אחד, והיה אותו האיש קובל לפניו שאין לו לב, היינו שאין לו התעוררות הלב לתפלה ועבודה, השיב לו רבינו ז"ל שהוה בשביל שלומד קבלה...

"וכל זה למי שאין ראוי לזה", מסיים שם מוהר"ג, "אבל לכמה אנשים הזהיר בעצמו שילמדו קבלה, וצריכין להתפלל לה: יתברך שיוליכו בדרך האמת אם ללמוד קבלה ואם להדול".

כאשר רואה אדם את האזהרות של רבינו לכמה אנשים שלא ילמדו קבלה, ולעומת זה את אזהרותיו לכמה אנשים שכן ילמדו קבלה, והוא מתפלל ומתחנן לה: שיראה לו את הדרך הנכונה בעבורו - בוודאי יותירו לו כל הספקות בזה, ובוודאי תועיל לו התפילה להינצל מכל צד של ישות שעלול להימצא בלימוד הקבלה, ולא תצא תקלה מתחת ידו, רק ימשיך בכל עוז בדרכי עבודת השי"ת באמת, בשמירת הזמן ובתפילה בכונה, בתמימות ובפשיטות אמיתית.

מאורות

צורה לפרשת השבוע

"איש כי ימות וכן אין לו והעברתם את נחלתו לכתו" (במדבר כ"ז ח).

עבודת ה' של האדם בעולם השפל הזה - יקרה מאד, כי הוא מורכב מגוף חומרי של העולם הזה ומנפש רוחנית ששייכת לעולם הבא, כך שעבודתו יש בה שלימות וחיבור של העולמות, שזה עיקר נחת הרוח של הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב **"ואבית תהילה מגושי עפר, מקרוצי חומר"** (מוסף ר"ה).

לכן, מצווה גדולה להשאיר בנים ובנות בעולם הזה, כך שגם כשתעלה נשמת האב לעולמות העליונים, הוא ימשיך להיות מחובר לעבודת ה' של העולם הזה - על ידי צאצאיו, כמו שאמרו חז"ל (בראשית רבה מ"ט): **"כל מי שיש לו בן יגיע בתורה, כאילו לא מת"**.

כשאדם מעמיד בנים היגיעים בתורה, בא לו שפע של פרנסה מן השמים, כי הפרנסה באה לעולם רק בשביל זה, בשביל לחבר את הנשמה והגוף, את העולם הזה עם העולם הבא, אם כן כשאדם זוכה להעמיד בנים, שעל ידם ימשיך חיבור העולמות, בוודאי מגיעה לו פרנסה.

נמצינו למדים, שהמזון של האדם הוא בוכות בניו ובנותיו. מוכן אפוא, שכשהוא נפטר, הם אלו שיקבלו את הירושה!

(על פי ליקוטי הלכות: נחלות ב')

"ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו" (במדבר כ"ז י"ח) **"שיכול להלך כנגד רוחו של כל אחד ואחד"** (רש"י שם).

רצונו הפנימי של כל יהודי הוא להתקרב אל ה' יתברך ולעשות רצונו, כמו שכתוב: **"הכל חפצים ליראה את שמך"** (סליחות); ובכל זאת, כל אחד עובד את ה' בדרכו הוא, לפי התכונות שלו ולפי שורש נשמתו, כי אין שני אנשים שווים, ואדרבא - זו מעלתם של ישראל, כמו שכתוב בזהר הקדוש (פרשת יתרו, צ' ע"ב) שעם ישראל כלול מ"גזונין סגיאין" (מהרבה גזונים).

ברם, דבר זה עשוי לגרום למחלוקת, כי כל אחד חושב שדרכו היא הנכונה והדרך של חברו מוטעית. רק הצדיק הגדול במעלה, שזוכה להגיע לשרש נשמות ישראל, מבין איך כל הדרכים של כל ישראל נובעים מרצון פנימי אחד, הוא שיכול לשים שלום ביניהם והוא הראוי להיות המנהיג האמיתי של ישראל.

זהו אפוא המשמעות הפנימית של דברי הקב"ה למשה רבינו, שיהושע מתאים להיות מנהיג, כי הוא אשר יכול ללכת לקראת רוחו של כל אחד ואחד.

(על פי ליקוטי הלכות: שומר שכן ב' ד')

אוצרות ברסלב

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
באר"ב ..... (1)718-852121

תנות ספרים ברסלב

מא"ש 110 ירושלים 02-6286823

חדר ספרי ברסלב

אלשיך 5 בני ברק 052-7653662

הרב דוד קרמר-מוהל מוסמך מוהל בית החולים "ביקור חולים" בעמח"ס "מסורת הברית" 052-7656777

מדבקות עם הכתובות של כל אנ"ש

לשמחה משפחתית ולכל אירוע 054-8445339

מעדנית "מטעמי גן-עדן" - הפתיחה המחודשת

רח' שפת אמת 4 בית שמש 02-9925752

"זהו זה" סופרמרקט משלוחים בכל בית שמש

רח' שפת אמת 4 בית שמש 02-9999113

מידעון

בעת צרה, בשעת מצוקה.
גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522

להעברת בקשות לתפילה
ולהדלקת נר בקברו
של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה,
לרפואה, למקשה לילד,
לנחת ושמחת חיים

גם השנה
מגיעים לאומן
מתוך ישוב הדעת

אם אתה מגיע לאומן בימי ר"ה הבעל"ט
בטיסה סדירה - התקשר עוד היום:
מוקד הרשמה ארצי:
057-3191020
נסיעות פנים מסביב לשננו

איתן מהנחיתה העד ההמראה
שירותי פנים באוקראינה

הנסיעה הגדולה
אומן ראש השנה

ירושלים: רח' בית ישראל 38 בני ברק: רח' רבי עקיבא 62
1599-50-59-59